Arbetsmarknadsutskottets betänkande

1978/79: 18

med anledning av propositionen 1978/79: 100 såvitt avser För flera huvudtitlar gemensamma frågor jämte motion

I propositionen 1978/79: 100, bilaga 3 (budgetdepartementet), för vilken statsrådet Wahlberg varit föredragande för punkterna 1—6 och stasrådet Mundebo för punkten 7, behandlas För flera huvudtitlar gemensamma frågor. Bilagan har i sin helhet hänvisats till arbetsmarknadsutskottet.

I samband med punkten 5 Jämställdhetsarbetet inom statsförvaltningen behandlar utskottet motionen 1978/79: 2071 av Allan Åkerlind (m) och Wiggo Komstedt (m) om slopande av myndighets skyldighet att redovisa åtgärder för jämställdhet.

1. Den allmänna lönenivån för statsanställda m. fl. frågor

Propositionen

I punkterna 1—3, 6 och 7 delges riksdagen vad föredraganden anfört i följande frågor:

1. Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m.
2. Lönegradsplaceringen för vissa tjänstemän m. m.
3. Praktikanter vid statsmyndigheterna
6. Verksamhetsberättelse för offentliga sektorns särskilda nämnd
7. Budgetpropositionens redovisning av anslagsposterna under myndighetsanslagen

Utskottet

Utskottet har inte funnit anledning till något uttalande i förevarande frågor och får därför hemställa

att riksdagen lägger till handlingarna punkterna 1—3, 6 och 7 i bilaga 3 till propositionen 1978/79: 100.

2. Personaladministrativa informationssystem

Propositionen

I propositionen föreslås under punkten 4 att riksdagen skall godkänna vad föredragande statsrådet förordat om ansvaret för det personaladministrativa informationssystemet.

Utskottet

Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot propositionens förslag utan hemställer

att riksdagen godkänner vad i propositionen 1978/79: 100, bilaga 3, punkten 4, förordats om ansvaret för det personaladministrativa informationssystemet.

3. Jämställdhetsarbetet inom statsförvaltningen

Propositionen

I propositionen uppges att innevarande budgetår har inom den statliga sektorn arbetet med jämställdhetsfrågorna koncentrerats på att genomföra ett tidigare utarbetat program i ämnet. Vidare har man planerat den samlade utvärdering som skall göras år 1980.

Myndigheterna är skyldiga att i anslutning till den årliga anslagsframställningen rapportera om jämställdhetsarbetet inom myndigheten. Redovisningen under år 1977 har inom regeringens kansli sammanfattats i en rapport, Inför jämställdheten 1978.

I propositionen redovisas en rad åtgärder som genomförts för att på olika sätt främja jämställdheten mellan män och kvinnor. Det gäller bl. a. rätt att tillgodoräkna tid för föräldraledighet vid tillsättning av statligt reglerad tjänst samt försök att med information, praktik och viss utbildning bryta vanetänkandet vid val av yrke.

Avslutningsvis under denna punkt redovisas resultatet av den försöksverksamhet med barntillsyn för kursdeltagares barn som bedrivs vid statens kursgård Sjudarhöjden. Deltagare i statlig internatutbildning kan få ersättning för merkostnader för barntillsyn med högst 50 kronor per dygn. Enligt personalutbildningsnämnden, som utvärderat verksamheten, är ersättning av detta slag en förutsättning för att vissa grupper statsanställda skall kunna delta i statlig personalutbildning. Föredragande statsrådet delar denna bedömning, och i propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna de riktlinjer i frågan som förordats. Kostnaderna skall betalas med tillgängliga medel.

Motionen

I motionen 1978/79: 2071 av Allan Åkerlind (m) och Wiggo Komstedt (m) yrkas att riksdagen hos regeringen begär att 4 § Förordningen om jämställdhet mellan kvinnor och män i statlig tjänst (SFS 1976: 686) skall utgå.

Den aktuella bestämmelsen har följande lydelse:

4 § Myndighet skall varje år i anslutning till anslagsframställning lämna uppgift till regeringen om

1. de åtgärder för jämställdhet mellan könen som har vidtagits vid myndigheten och effekterna av dessa åtgärder,
2. deltagandet i personalutbildning med uppdelning på kvinnor och män,
3. fördelningen av kvinnor och män på olika tjänstekategorier,
4. det antal kvinnliga och manliga anställda som har utnyttjat rätten

till ledighet enligt lagen (1976: 280) om rätt till föräldraledighet eller, såvitt avser ledighet för vård av barn, enligt cirkuläret (1970: 384) om deltidsarbete eller cirkuläret (1970: 388) om tjänstledighet med C-avdrag, m. m. samt

5. den plan som har upprättats enligt 3 § med angivande av tids- och kostnadsberäkningar för planerade åtgärder.

Utskottet

Utskottet godtar de riktlinjer som angivits för ersättning av vissa barntillsynskostnader. Vad i övrigt anförts i propositionen under den aktuella punkten föranleder inte någon kommentar från utskottets sida.

Den i sammanhanget upptagna motionen går ut på att man skall slopa myndigheternas skyldighet att årligen redovisa vidtagna åtgärder m. m. för att främja jämställdheten. Motionärerna anser att systemet är löjligt och innebär onödigt byråkratiskt krångel, som kostar stora summor för statsverket.

Utskottet tar avstånd från motionärernas synsätt. Det finns goda skäl för att staten som arbetsgivare skjuter till vissa resurser och i övrigt anstränger sig i försöken att nå jämställdhet på arbetsmarknaden. Otvivelaktigt är det nödvändigt att på olika sätt ge stöd åt kvinnorna i dessa strävanden. Metoden med årliga myndighetsredovisningar är ägnad att rikta uppmärksamheten på jämställdhetsfrågor inom myndigheterna samtidigt som den ger möjlighet till kontroll av resultat m. m. Genom att såsom skett sammanställa och till samtliga myndigheter distribuera upprättade planer kan goda idéer spridas och ge inspiration till nya initiativ.

Personalen är den största tillgången hos myndigheterna. Att skapa rättvisa och möjligheter till utveckling av alla kategorier anställda är en viktig personalpolitisk uppgift, och de kostnader som motionärerna påtalar är i det sammanhanget marginella. Det är f. ö. inte sagt att åtgärder på jämställdhetsområdet ger upphov till några verkliga kostnader. Vinster i form av ökad arbetstillfredsställelse och effektivitet samt ett bättre totalt utnyttjande av personalen kan åtminstone på någon sikt mer än väl uppväga de negativa effekter som motionärerna anser föreligga.

Med hänvisning till det anförda samt till att det år 1980 skall göras en samlad utvärdering av det pågående jämställdhetsarbetet på det statliga området avstyrker utskottet motionen.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen godkänner de riktlinjer för ersättning för merkostnader för barntillsyn vid deltagande i statlig internatutbildning som förordats i propositionen,
2. att riksdagen avslår motionen 1978/79: 2071.

Stockholm den 7 februari 1978

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

ELVER JONSSON

Närvarande: Elver Jonsson (fp), Bengt Fagerlund (s), Jan-Ivan Nilsson (c), Gördis Hörnlund (s), Allan Gustafsson (c), Erik Johansson i Simrishamn (s), Arne Fransson (c), Bernt Nilsson (s), Karl Erik Eriksson (fp), Pär Granstedt (c), Sten Svensson (m), Rune Johnsson i Mölndal (c) och Sune Johansson (s).

NORSTEDTS TRYCKERI STOCKHOLM 1979 790058